

بست سخته هزارماده» ساخته ملانگ زنده‌یاد سیف‌الله داد

زخم زیتون؛ شکوه مقاومت

سینمای مقاومت در این سال‌ها چقدر موفق بوده است؟

کپ **فهمیه پناه‌آذر**
روزنامه‌نگار

در هنگامه جنگ ایران و عراق و پس از آن، سینمایی به نام دفاع مقدس در میان دیگر ژانرهای سینمایی متولد شد؛ ژانری که در دهه‌هایی توانست سهم قابل توجهی از فیلم‌های سینمای ایران را داشته باشد. بعدها بحث مقاومت در

کشورهای همسایه و منطقه شکل گرفت و در کنار سینمای دفاع مقدس، سینمای مقاومت خلق شد؛ سینمای مقاومتی که در بردارنده دفاع مقدس هم شد. می‌توان گفت زمانی سینمای مقاومت شکل گرفت که مبحث مقاومت در منطقه مطرح شد. مقاومتی که از آن حرف می‌زنیم، ریشه در مقاومت مردم فلسطین و مردم منطقه دارد و حالا بیشتر از ۳۰ دهه است که سینمای مقاومت شکل گرفته است. در بسیاری از شاخه‌های هنری، هنر مقاومت

خلق شده است و جشنواره‌های مختص آن برگزار می‌شود. در حوزه سینمای مقاومت هم جشنواره برگزار می‌شود اما با نگاهی به تولید و اکران این نوع فیلم‌ها، هنوز هم نتوانسته‌ایم آثاری کامل، قابل دفاع و جهانی خلق کنیم؛ هر چند داستان‌ها و خاطرات زیادی مانده است. این سینما، سینمایی ابدنولوژیک و حساس است که نیاز به توجه و سرما به‌گذاری‌های اساسی دارد؛ نکته‌ای که تا حد زیادی در مورد سینما و حتی در جشنواره

مقاومت مغفول مانده است. کیفیت حرف اول تولید در سینمای مقاومت را می‌زند و اگر از لحظه نگارش فیلمنامه تا تولید این کیفیت حفظ شود، به‌طور حتم مخاطب ایرانی و حتی جهانی خود را خواهد داشت. سینمای مقاومت مانند دفاع مقدس قابلیت تبدیل شدن به یک ژانر ملی را دارد. به عقیده برخی از فعالان سینما، واژه مقاومت یکی از جذاب‌ترین، زیباترین و حماسی‌ترین عنوان‌هایی است که می‌توان به یک اثر هنری داد.

راهی برای جهانی شدن سینمای مقاومت
سیدمحمد حسینی، مدیر انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس و همچنین مدیر گروه فیلم و سریال بنیاد روایت فتح، سینمای مقاومت را از ۲ جهت قابل بحث و کنکاش خواند.

حسینی در گفت و گو با همشهری می‌گوید: حجم فعالیت در عرصه سینمای مقاومت قابل بحث است؛ یک موضوع آن مربوط به کمیت در این حوزه است؛ کمیتی که دلالت بر کیفیت دارد. موضوع دیگر محتوا و نوع نگاه حاکم بر جریان سینمای مقاومت است. درباره این دو موضوع می‌توان بحث‌های کارشناسی انجام داد؛ اما آنچه به ذهن می‌رسد این است که ما در حوزه کمیت دچار نقص جدی هستیم. به‌طور مثال یک اتاق ۱۲ متری وقتی با یک فرش ۲ متری مغروش می‌شود این عیب نیست اما یک نقص بزرگ است.

وی در ادامه تصریح می‌کند: در طول این سال‌ها بسیاری از خاطرات و داستان‌های واقعی در دل جریان مقاومت باقی مانده،

داستان‌هایی از بازماندگان و سربازان که می‌تواند به فیلم‌های بزرگ و مؤثر تبدیل شود. ما نتوانستیم این نقص را برطرف کنیم.

سینمای مقاومت و روایتگری کشورها
مدیر گروه فیلم و سریال بنیاد روایت فتح همچنین می‌گوید: سینمای مقاومت آنقدر جذابیت دارد که حتی به از لحاظ ملاحظات

تجاری هم می‌تواند باعث شود خیلی کشورها به آن بپردازند. کشورهایی چون هند و چین که حتی در آن دخیل نیستند هم درباره‌اش فیلم ساخته‌اند. ترکیه آنقدر آثار متعدد ساخته که به نوعی روایتگری را در دستش گرفته است. به‌طور مثال ترکیه که خودش در ایجاد برخی اتفاقات در مناطق کردنشین مقصر است، شروع به ساختن

فیلم در این زمینه می‌کند و خودش در فیلم‌هایش قهرمان می‌سازد. این رویکردی است و نگاه خودشان است و حق خودشان است و نمی‌توان به آنها ایراد گرفت اما ما به لحاظ محتوایی در خلق فیلم‌های سینمای مقاومت دچار ضعف جدی هستیم. در نگارش فیلمنامه آگاهی کمی داریم و هنوز بعد از سال‌ها بهترین فیلم ما «بازمانده» است.

هنوز مانند «بازمانده» فیلمی نساخته‌ایم
حسینی یادآور می‌شود: بعد از فیلم «بازمانده» آثار زیادی ساخته شده اما نتوانسته کیفیت لازم را پیدا کند. هنوز هم نتوانسته‌ایم یک فیلم با کیفیت و در خور همچون «بازمانده» برای سینما خلق کنیم. همانطور که گفتم بخش تولید اثر و بخش محتوای اثر قابل تامل است. باید بگویم در حوزه سینمای مقاومت دچار عقب‌افتادگی جدی هستیم. اگر بخواهیم این سینمای مقاومت به شکل جدی اتفاق بیفتد و بتوانیم حرف جهانی برترسیم نیازمند تلاش جدی از فیلمنامه تا تولید هستیم.

مدیر انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس اضافه می‌کند: «چندین سال است که در حوزه تولید فیلم براساس زندگی و فعالیت سرداران شهید توانسته‌ایم بهترین آثار سینمایی را خلق کنیم. این جریان شکل گرفته و مخاطب هم آن را دوست دارد. باید در حوزه سینمای مقاومت نیز این تلاش جدی را داشته باشیم تا بتوانیم نتیجه‌اش را در چند سال آینده ببینیم. به‌طور حتم اگر یک فیلم قابل دفاع ساخته شود مخاطب از آن استقبال می‌کند.»

تصویر، تاریخ را ماندگار می‌کند
جلیل شعبانی، تهیه‌کننده سینما از کم‌کاری‌ها در تولید فیلم‌هایی با موضوع مقاومت می‌گوید و اینکه فیلم‌های سینمایی که درباره مقاومت مردم در قبال ظلم و تجاوز ساخته می‌شوند بسیار تأثیرگذارند. تهیه‌کننده فیلم «سرسنگ ثریا» عنوان می‌کند: «سینما می‌تواند به شکل درست تاریخ‌سازی کند، این تاریخ‌سازی باید براساس مستندات دقیق باشد چرا که مخاطب امروز شاهد اتفاقات است و تاریخ معاصر را می‌بیند. سینما می‌تواند اتفاقات را برای نسل امروز بازسازی کند و برای نسل آینده تاریخ‌سازی درست را انجام دهد.» تهیه‌کننده فیلم سینمایی «منصور» در ادامه به دیگر هنرها هم اشاره می‌کند و اینکه در میان باقی هنرها، سینما یک ابزار تأثیرگذار است. وی تأکید می‌کند: «تصویر، قدرت تأثیرگذاری دارد که نمی‌توان آن را انکار کرد. در کنار تصویر، یک داستان و درام صحیح می‌تواند تاریخ را زنده نگه دارد، تاریخ مقاومتی که در برخی از کشورها سال‌هاست، وجود داشته و دارد.»

شعبانی در ادامه به کم و کاستی در سینما و خلق آثار اشاره می‌کند: «برای ایجاد یک جریان در سینما و تولید فیلم‌های قابل قبول باید برنامه‌ریزی بلندمدت داشت. اگر ما ۵۰ سال پیش برای این حوزه از سینما برنامه‌ریزی داشتیم اکنون نتیجه را می‌دیدیم. البته هنوز هم دیر نشده است. مسئولان مرتبط با این حوزه به یک برنامه‌ریزی می‌توانند وضعیت تولید این نوع فیلم‌ها را به شکل درست پیش ببرند.»

نوای مقاومت؛ صدای غزه

از خواننده طرفدار حزب الله تا کودک رب‌خوان معترض فلسطینی

جولیا پتروس؛ پتروس، خواننده مسیحی اهل لبنان است. او فعالیت هنری خود را از ۱۲ سالگی و با اجرای «ترانه برای مادرم» شروع کرد و با ترانه از وطن به نام «غابت شمس الحق» به شهرت رسید. او طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ ۱۸ آلبوم منتشر کرد که بیشتر آنها محبوبیت زیادی کسب کردند. ترانه لحق السلاحی (حق سلاح من است) از جولیا پتروس در این چند روز بارها در شبکه‌های اجتماعی منتشر و شنیده شده است.

موسیقی

هنر در خدمت مقاومت را این روزها بیشتر می‌توان در قالب کلیپ‌های موسیقی مشاهده کرد؛ کلیپ‌هایی که شبکه‌های اجتماعی را به تسخیر درآورده‌اند و نقش و سهم قابل ملاحظه‌ای در جهت دهی به افکار عمومی دارند. در چند روز

ام‌سی عبدال: رپر ۱۲ ساله فلسطینی در نخستین آهنگ رسمی خود به نام «فریاد زدن در دیوار» صدای مردم غزه و فلسطین را به گوش دنیا رسانده است. نکته جالب ویدیوی «فریاد زدن در دیوار» تولید شدن در یک برداشت است. عبدال هم در این برداشت در ویرانه‌های غزه گام برمی‌دارد و شعر خود را رپ می‌کند. ترجیح‌بند ترانه هم این است: «هن برای این مردم آزادی می‌خواهم.»

مستند

اکران رایگان ۴ مستند

«خانه مستند» ۴ اثر از تولیدات یک‌دهه اخیر خود را با موضوع فلسطین در سایت این مجموعه اکران رایگان کرد. به گزارش روابط عمومی «خانه مستند»، به پهنانه عملیات طوفان لاقصی در سرزمین‌های اشغالی فلسطین و به‌منظور آگاهی بیشتر مخاطبان از چرایی اتفاقات اخیر، این مجموعه مستندهای «سپی»، «پوریم»، «روای بازگشت» و «در جست‌وجوی وطن شرقی» را اکران رایگان کرد. در خلاصه داستان «سپی» آمده است: سپی دختر معلولی اهل فلسطین است که این معلولیت و مشکلات مالی توانسته مانع جنگیدن او برای ادامه زندگی شود. مستند «پوریم» ریشه‌های جشن پوریم را بررسی کرده است. «روای بازگشت» نیز به بررسی نقشه‌های رژیم صهیونیستی برای یهودی‌سازی قدس می‌پردازد. «در جست‌وجوی وطن شرقی» دیگر تولید خانه مستند است که به بررسی زندگی و اندیشه‌های «دوادر سعید» متفکر فلسطینی‌الاصل مسیحی پرداخته است. علاقه‌مندان برای تماشای رایگان این مستندها می‌توانند به سایت «خانه مستند» مراجعه کنند.

یاد

آرتیلا پسیانی کنار مادرش آرام می‌گیرد

پیکر آرتیلا پسیانی در کنار مادرش، جمیله شیخی به خاک سپرده می‌شود. آرتیلا پسیانی، هنرمند فقید تئاتر، سینما و تلویزیون فردا در قطعه هنرمندان بهشت‌زهر (اس) در کنار مادرش، جمیله شیخی به خاک سپرده می‌شود.

جمیله شیخی، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون بهار سال ۱۳۸۰ در ۷۱ سالگی درگذشت و در قطعه هنرمندان بهشت‌زهر ایه خاک سپرده شد و جلا بعد از ۲۲ سال آرتیلا پسیانی در کنار مادرش آرام می‌گیرد. مراسم تشییع پیکر آرتیلا پسیانی ساعت ۱۰ صبح روز پنجشنبه ۲۰ مهرماه برگزار می‌شود. پیکران هنرمندان بهشت‌زهر (تالار وحدت) به سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا بدرقه خواهد شد.

هالیوود

«مخمصه ۲» فیلم تازه مایکل مان

مایکل مان، کارگردان «فراری» در سخنرانی خود در لندن تأکید کرد که فیلم بعدی‌اش «مخمصه ۲» خواهد بود. به گزارش مهر به نقل از دلاین، مایکل مان، فیلمساز افسانه‌ای در پاسخ به این پرسش که آیا اقتباس از زمان «مخمصه» او، فیلم بعدی‌اش خواهد بود، گفت: «بله. من و مگ گاردینر زمان «مخمصه ۲» را نوشتم و درست زمانی منتشر شد که در حال فیلمبرداری «فراری» بودیم. باز خورد آن خیلی خوب بود و فیلم بعدی‌ام اقتباس از همین زمان ساخته می‌شود.

دولان اوایل امسال و پیش از شروع اعتصاب‌های هالیوود، فاش کرد که آدم درایور، بازیگر اصلی «فراری» در حال مذاکره است تا ایفای نقش نیل مک کاولی جوان، شخصیتی که رابرت دنیرو در فیلم اول «مخمصه» بازی کرد را در فیلم دوم برعهده بگیرد.

گزارش

سلاحی با خشابی پر از احساس

هنر مقاومت در فلسطین اشغالی با موسیقی و شعر جلا یافته است

کامیلا جبران، خواننده فلسطینی و از اعضای مؤسس گروه فلسطینی نمادین سابرین، زمانی آواز معروفی خوانده بود: «ما مقاومت را امتحان کرده‌ایم، مقابله را امتحان کرده‌ایم، ما انتفاضه را امتحان کرده‌ایم، ما صلح را امتحان کرده‌ایم. چه چیز دیگری برای ما باقی مانده است؟» پاسخ به این سؤال در هوای آوازهای نفس‌گیر او معلق بود: «آواز خواندن».

به گزارش همشهری، این گروه موسیقی که نهادی محلی را نیز اداره می‌کند، به مدت ۵۵ دهه با ترکیب قانع‌کننده موسیقی کلاسیک عربی و غربی، سروده‌های محمود درویش و اشعار اجتماعی مورد نیاز، وضعیت فلسطین را شرح داده است. آلبوم آنها در سال ۱۹۸۲ به نام «دود آتشفشان‌ها»، با سروده‌هایی از درویش، حال و هوای پس از یورش اسرائیل به لبنان را ثبت کرد. آلبوم دیگر آنها به نام «رحلت پیامبر» که در سال ۱۹۸۷ منتشر شد، انرژی و خشم معترضان و انقلابیون جوان را در خود گنجاندن بود. در سال ۱۹۹۴ «کیوترا به اینجا بیایید» امید برای صلح پس از توافق اسلوا را ارائه کرد؛ در حالی که در سال ۲۰۰۰ «به کجا؟» مقدمه‌ای پیشگویانه برای انتفاضه دوم بود.

در آغاز انتفاضه سوم، هنرمندان فلسطینی به شکلی عمیق‌تر در خط مقدم بودند. تظاهرات علیه اخراج غیرقانونی شیخ جراح که جرقه تشدید تنش را زد، اغلب شامل موسیقی و شعر بود و چنان قدرتی داشت که حتی باعث تعدیل واکنش اسرائیل شد. نیروهای اسرائیلی در چندین مورد هنرمندان موسیقی و سینما را که ویدئوهایی از خشونت آنها در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته بودند، دستگیر کردند، اما زیر فشار رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی ناچار به آزادی آنها شدند. هنر بر اسلحه پیروز شد و سرباز تا بن دندان مسلح در برابر هنرمند به زانو درآمد.

«هنر مقاومت» که شعبه‌ای از «هنر معترض» است، راهی برای ایستادگی در برابر صاحبان قدرت است. این هنر نمونه‌های فراوانی در تاریخ دارد؛ از هنر ضدنازی تا هنر مخالف آپارتاید در آفریقای جنوبی. قیام سووتو سرآغاز تغییرات اجتماعی در آفریقای جنوبی بود. هنر مقاومت از دل جنبش آگاهی سیاهان که یک جنبش مردمی ضد آپارتاید در دهه ۱۹۶۰ به رهبری استیو بیکو، فعال کاربزماتیک بود، رشد کرد. بخش اعظم این هنر جنبه عمومی داشت و به شکل نقاشی‌های دیواری، بنرها، پوسترها، تی‌شرت‌ها و گرافیتی‌ها همراه با پیام‌های سیاسی که مقابله‌جویانه و متمرکز بر واقعیت‌های زندگی در آفریقای جنوبی بود، خود را بروز می‌داد.

هنر مقاومت بیه موضوعاتی می‌پردازد که برای جامعه تحت فشاری که آزادی و زندگی‌شان زیر سطره قدرت سرکوبگر حاکم به خط افتاده، اولویت دارد. این هنر هم مقاومت اعضای جامعه در برابر سرکوب و ارباب را می‌سپارد و هم گاه بسا آثارش در مقاطعی رهبری و هدایت مقاومت را در دست می‌گیرد.

موسیقی، نقاشی، سینما، شعر و داستان شکل‌های مختلف هنر مقاومت فلسطینیان در برابر اشغالگران است.

اکران

آغاز اکران مردمی «شماره ۱۰»

هم‌زمان با انتشار جدیدترین پوستر فیلم سینمایی «شماره ۱۰» محصول بنیاد سینمایی فارابی اکران‌های مردمی این فیلم سینمایی نیز آغاز شد. اکران ویژه فیلم سینمایی «شماره ۱۰» به نویسندگی و کارگردانی حمید زرگرنژاد و تهیه‌کنندگی ابراهیم اصغری، از ۲۹ شهریور هم‌زمان با آغاز هفته دفاع مقدس در سینماهای سراسر کشور آغاز شد و تاکنون در ۴۴ سینما و بیش از ۳۲ شهر به نمایش گذاشته شده است. به‌تازگی اکران سیار و دانشگاهی این فیلم شروع شده است.